

Land- en watercoalitie Melsterbeek : stilstaan is achteruitgaan

Gingelom/Sint-Truiden – De gemeenten Gingelom, Sint-Truiden, Nieuwerkerken, Geetbets en Herk-de-Stad slaan samen met de Watering van Sint-Truiden en verschillende partners de handen in elkaar voor een ambitieus waterproject. Met de oprichting van de **Land- en watercoalitie Melsterbeek** willen ze een belangrijke rol spelen binnen de Vlaamse Lokale Blue Deal en investeringsmiddelen aantrekken voor het verbeteren van de waterkwaliteit, het beheersen van de waterkwantiteit, droogtebestrijding, erosiebestrijding en beek- en valleiherstel.

De aanzet voor de nieuwe gebiedscoalitie kwam er vanuit **Geert Moyaers**, voorzitter van de gemeenteraad van Gingelom, en **Gert Stas**, schepen in Sint-Truiden. Zij zagen in de opstart van de gebiedscoalitie voor de Vlaamse Blue Deal een unieke kans om de opgebouwde expertise in de regio verder uit te bouwen.

“Wij hebben in Haspengouw al jarenlang ervaring met het aanpakken van erosie en wateroverlast. Onze regio behoort zelfs tot de voorbeelden in Vlaanderen op dat vlak”, zegt Geert Moyaers. “Maar de uitdagingen stoppen niet bij erosie. Ook waterkwaliteit, de droogteproblematiek en beek- en valleiherstel worden steeds belangrijker. De Lokale Blue Deal biedt ons de kans om daar verder werk van te maken.”

Regio heeft expertise opgebouwd

De regio rond de Melsterbeek kampt al decennialang met specifieke uitdagingen. Door het glooiende landschap en de vruchtbare leembodems is het gebied gevoelig voor erosie en snelle waterafvoer. Vooral bij hevige regenval zorgde dat in het verleden regelmatig voor modderstromen richting straten, woningen en waterlopen.

Sinds 2002 werken de gemeenten binnen de **Interbestuurlijke Samenwerking Land & Water** samen met de Watering van Sint-Truiden aan oplossingen. Die aanpak leverde volgens de betrokken partners belangrijke resultaten op. Er kwamen onder meer erosiebestrijdingsmaatregelen, buffers en gecontroleerde overstromingsgebieden.

“Onze aanpak heeft haar nut bewezen”, zegt Moyaers. “We hebben altijd gekozen voor een combinatie van maatregelen: ingrepen op het terrein, samenwerking met landbouwers en aandacht voor het volledige watersysteem. Dat is ook waarom er in het verleden zelfs een delegatie uit West-Vlaanderen naar onze regio is gekomen om te bekijken hoe wij onze erosieproblemen aanpakken.”

Niet alleen erosie, maar ook waterkwaliteit

Volgens schepen Gert Stas is de volgende stap logisch: niet alleen wateroverlast voorkomen, maar ook de kwaliteit van het water verbeteren.

“De voorbije jaren is er terecht veel aandacht gegaan naar grote waterlopen in andere gebieden. Maar ook onze regio heeft nood aan middelen en ondersteuning”, zegt Stas. “De Melsterbeek is een belangrijk gebied met grote landbouwoppervlaktes, maar ook met uitdagingen rond waterkwaliteit en droogte. Wij willen die problemen niet alleen benoemen, maar effectief aanpakken.”

De nieuwe coalitie wil onder meer inzetten op extra infiltratiemaatregelen, bufferstroken, beekherstel, het verbeteren van de waterkwaliteit en het verminderen van sedimentaanvoer naar waterlopen. Ook thema's zoals PFAS, vismigratie en het beter vasthouden van regenwater worden meegenomen.

Watering van Sint-Truiden wordt trekker

De Watering van Sint-Truiden neemt de rol van gebiedsregisseur op. Watermanager en erosiecoördinator **Karel Vandaele** begeleidt het dossier. De coalitie bestaat naast de lokale besturen uit onder meer de Watering, provincie Limburg, Fluvius, Aquafin, pcfruit, landbouworganisaties, regionale landschappen, natuurorganisaties en andere betrokken partners.

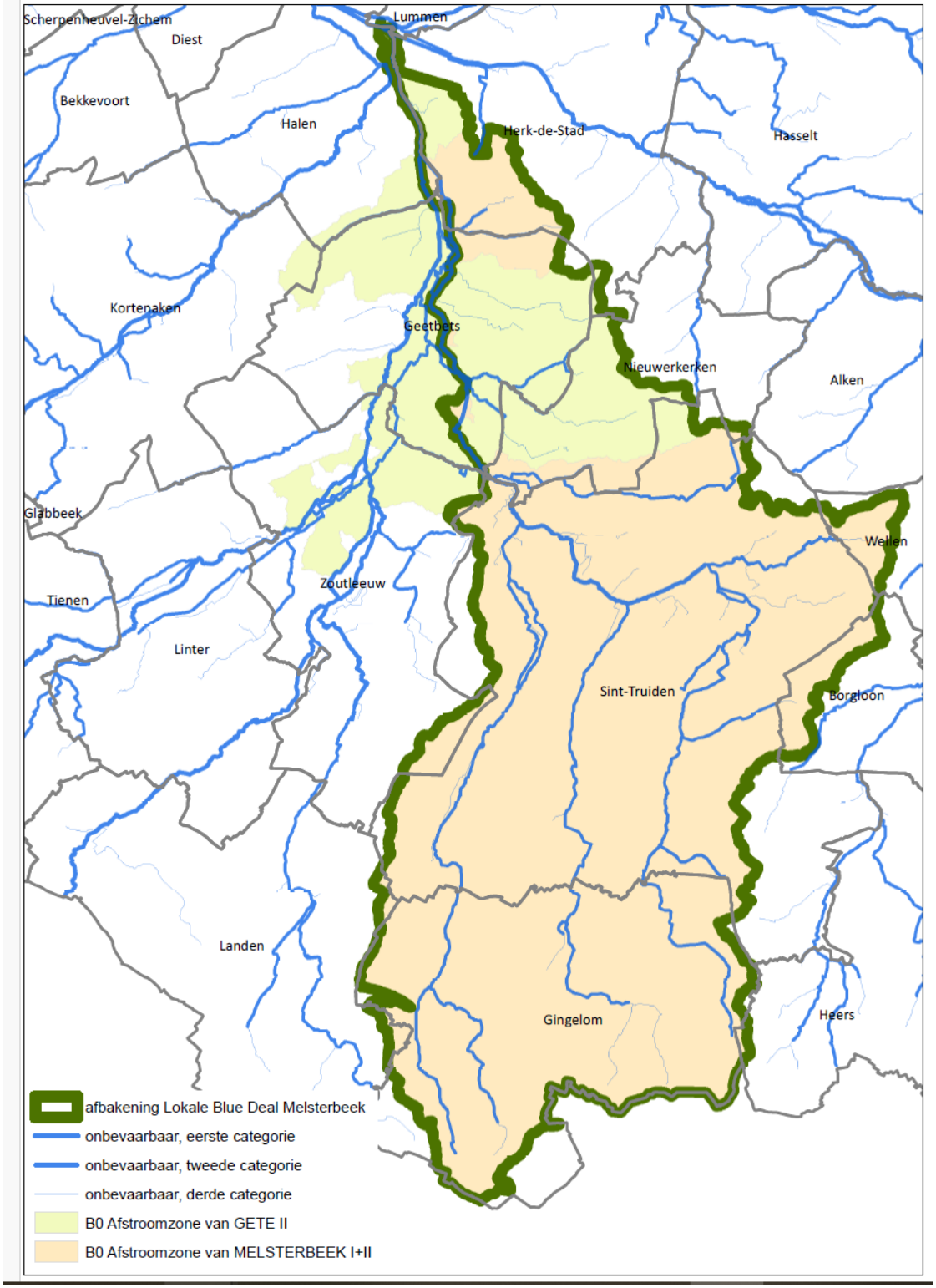
Het gebied waarvoor de aanvraag wordt voorbereid omvat het stroomgebied van de Melsterbeek, goed voor ruim 17.000 hectare. De beek ontspringt in Gingelom en stroomt via Sint-Truiden en de omliggende gemeenten richting de Gete.

"Samenwerking is onze grootste troef"

Volgens Moyaers ligt de kracht vooral in de samenwerking over gemeente- en provinciegrenzen heen. "Water stopt niet aan een gemeentegrens. Een probleem dat ontstaat op een akker in Gingelom kan gevolgen hebben tot in Herk-de-Stad. Daarom moeten we ook samen oplossingen zoeken." Ook Stas benadrukt dat de regio klaar is om een voortrekkersrol te spelen. "We moeten niet wachten tot problemen groter worden. Door nu samen te werken kunnen we gericht investeren in een klimaatbestendige regio. De kennis is aanwezig, de partners staan klaar. Nu hopen we dat Vlaanderen deze inspanning ook ondersteunt."

De kandidatuur voor de Lokale Blue Deal moet tegen 3 juli worden ingediend. De initiatiefnemers hopen op erkenning als kandidaat-koploper, zodat de regio kan doorgroeien naar concrete investeringsprojecten. Uitsluitsel wordt in het najaar verwacht. "Wij hopen dat Vlaanderen deze inspanning ook ondersteunt" zegt Stas. "Wij gaan sowiezo verder op pad met deze coalitie".

Scherpenheuvel-Zichem
Diest
Lummen
Bekkevoort
Halen
Herk-de-Stad
Hasselt
Kortenaken
Geetbets
Nieuwerkerken
Alken
Glabbeek
Wellen
Zoutleeuw
Tienen
Linter
Sint-Truiden
Borgloon
Landen
Gingelom
Heers
afbakening Lokale Blue Deal Melsterbeek
onbevaarbaar, eerste categorie
onbevaarbaar, tweede categorie
onbevaarbaar, derde categorie
B0 Afstroomzone van GETE II
B0 Afstroomzone van MELSTERBEEK I+II